

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
NILS WAHL
prezentate la 16 mai 2013¹

Cauza C-157/12

**Salzgitter Mannesmann Handel GmbH
împotriva
SC Laminorul SA**

[cerere de decizie preliminară formulată de Bundesgerichtshof (Germania)]

„Cooperare judiciară în materie civilă — Regulamentul (CE) nr. 44/2001 — Executarea unei hotărâri pronunțate într-un alt stat membru — Motive de refuz — Hotărâre pronunțată anterior în același stat membru, între aceleași părți, într-o cauză având același obiect și aceeași cauză — Hotărâri ireconciliabile”

1. O instanță dintr-un stat membru trebuie să refuze executarea unei hotărâri pronunțate în alt stat membru dacă aceasta este contradictorie față de o hotărâre judecătorească pronunțată în același alt stat membru? Această întrebare nouă rezumă, în esență, dilema cu care se confruntă Bundesgerichtshof (Curtea Supremă Federală, Germania).

I – Cadrul juridic

2. Potrivit articolului 45 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001² (denumit în continuare „regulamentul”), instanța sesizată cu o acțiune împotriva încuviințării executării unei hotărâri pronunțate într-un alt stat membru „nu poate refuza sau revoca” această hotărâre decât pentru unul dintre motivele prevăzute la articolele 34 și 35. În conformitate cu articolul 45 alineatul (2), hotărârea pronunțată în străinătate nu poate fi revizuită pe fond.

3. Articolul 34 din regulament, în măsura în care este relevant în prezenta cauză, prevede:

„O hotărâre nu este recunoscută:

[...]

3. dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată într-un litigiu între aceleași părți în statul membru solicitat;

¹ — Limba originală: engleza.

² — Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).

4. dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-un alt stat membru sau într-un stat terț între aceleași părți într-o cauză având același obiect și aceeași cauză, cu condiția ca hotărârea pronunțată anterior să întrunească condițiile necesare pentru a fi recunoscută în statul membru solicitat.”

4. Începând cu 10 ianuarie 2015, articolul 34 punctele 3 și 4 din regulament va fi înlocuit cu articolul 45 alineatul (1) literele (c) și (d) din Regulamentul nr. 1215/2012³. Textul acestor noi dispoziții nu diferă în mod semnificativ de textul dispozițiilor aflate în vigoare în prezent.

II – Situația de fapt, procedura și întrebările preliminare

5. SC Laminorul SA (denumită în continuare „Laminorul”), o societate cu sediul în România, a formulat o cerere de somație de plată pentru o livrare de produse de oțel împotriva Salzgitter Mannesmann Handel GmbH (denumită în continuare „Salzgitter”) în fața Tribunalului Brăila (România).

6. Prin hotărârea din 31 ianuarie 2008 (denumită în continuare „prima hotărâre”), Tribunalul Brăila a respins acțiunea pentru motivul că aceasta nu a fost introdusă împotriva celeilalte părți din contractul relevant, Salzgitter Mannesmann Stahlhandel GmbH (fosta Salzgitter Stahlhandel GmbH). Această hotărâre a rămas definitivă.

7. Laminorul a inițiat o nouă procedură împotriva Salzgitter, la aceeași instanță, având același obiect și aceeași cauză. Cererea de chemare în judecată a fost comunicată fostului reprezentant legal român al societății Salzgitter, a cărui împuternicire fusese însă, potrivit Salzgitter, limitată la reprezentarea în cadrul primei proceduri. Pentru acest motiv, nu s-a prezentat nimeni pentru Salzgitter la ședința de judecată fixată de instanța română, care, la 6 martie 2008, a pronunțat o hotărâre în lipsă împotriva Salzgitter, prin care aceasta a fost obligată să plătească societății Laminorul suma de 188 330 EUR (denumită în continuare „a doua hotărâre”).

8. Salzgitter a formulat o acțiune în anulare împotriva celei de a doua hotărâri, motivând că nu fusese citată conform dispozițiilor legale în cursul celei de a doua proceduri. Prin hotărârea din 8 mai 2008, Tribunalul Brăila a respins această acțiune pentru motivul că Salzgitter nu a timbrat cererea.

9. A doua hotărâre a fost declarată executorie de către Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf, Germania), prin ordonanța din 21 noiembrie 2008. Salzgitter a declarat apel împotriva acestei ordonanțe.

10. De asemenea, la sfârșitul anului 2008, Salzgitter a depus în România o contestație în anulare împotriva celei de a doua hotărâri, invocând din nou că nu a fost respectată procedura de citare la termen. Această acțiune a fost respinsă ca inadmisibilă prin hotărârea din 19 februarie 2009.

11. Ulterior, Salzgitter a introdus o nouă cale de atac împotriva celei de a doua hotărâri, invocând autoritatea de lucru judecat a primei hotărâri. Curtea de Apel Galați (România) a respins această cale de atac ca tardivă prin hotărârea din 8 mai 2009, hotărâre care a fost confirmată ulterior de Înalta Curte de Casație și Justiție (România) prin hotărârea din 13 noiembrie 2009.

3 — Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (reformare) (JO L 351, p. 1).

12. Întrucât toate căile de atac avute la dispoziție în România erau în acel moment epuizate, procedura în vederea obținerii unei hotărâri de încuviințare a executării inițiată în Germania – care fusese suspendată în stadiul apelului – a fost reluată. Prin ordonanța din 28 iunie 2010, Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania) a respins apelul introdus de Salzgitter împotriva hotărârii de încuviințare a executării.

13. Ulterior, Salzgitter a formulat la Bundesgerichtshof recurs împotriva caracterului executoriu al celei de a doua hotărâri.

14. Având îndoieli cu privire la interpretarea articolului 34 punctul 4 din Regulamentul nr. 44/2001, Bundesgerichtshof a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare:

„Articolul 34 punctul 4 din [regulament] acoperă și cazul unor hotărâri ireconciliabile pronunțate în același stat membru (statul de origine)?”

15. Salzgitter, guvernele german, spaniol, italian și român și Comisia Europeană au depus observații scrise. În cadrul ședinței din 14 martie 2013, Salzgitter și Comisia au prezentat observații orale.

III – Observațiile instanței de trimitere și ale părților în fața Curții de Justiție

16. Instanța de trimitere consideră că motivul de refuz prevăzut la articolul 34 punctul 2 din regulament nu este aplicabil în prezenta cauză, întrucât Salzgitter a avut ocazia să își pregătească apărarea. În plus, această instanță exclude motivele de refuz prevăzute la articolul 34 punctele 1 și 3, precum și pe cele prevăzute la articolul 35. În consecință, în opinia instanței de trimitere, soluția care va fi pronunțată în cauză depinde de interpretarea motivului de refuz prevăzut la articolul 34 punctul 4 din regulament. În temeiul articolului 45 alineatul (1), această dispoziție este aplicabilă căilor de atac formulate împotriva unei hotărâri de încuviințare a executării.

17. Potrivit instanței de trimitere, prima hotărâre, prin care s-a respins cererea de somație de plată formulată de Laminorul, și a doua hotărâre, prin care s-a admis această cerere, sunt ireconciliabile. În plus, instanța de trimitere observă că prima hotărâre îndeplinește condițiile pentru a fi recunoscută în Germania.

18. Pentru aceste motive, Bundesgerichtshof supune analizei Curții două interpretări diferite cu privire la domeniul de aplicare al articolului 34 punctul 4 din regulament. Potrivit primului raționament, care este de fapt susținut chiar de textul dispoziției, articolul 34 punctul 4 din regulament presupune un raport între trei state. Excepția privește numai situațiile în care statul membru solicitat se confruntă cu două hotărâri ireconciliabile pronunțate fie în două state membre diferite, fie într-un stat membru și un stat terț. Această interpretare este susținută de guvernele spaniol, italian și român, precum și de Comisie.

19. Potrivit celui de al doilea raționament, motivele de refuz se aplică și în situația care implică două hotărâri ireconciliabile pronunțate în același stat membru (denumită în continuare „conflict intern”). Această opinie se întemeiază în principal pe o anumită interpretare a economiei și a obiectivului articolului 34 punctele 3 și 4 din regulament. În această privință, se consideră că articolul 34 punctul 3 privește cazuri în care există un conflict bilateral de hotărâri între statul membru solicitat și alt stat membru, în timp ce articolul 34 punctul 4 privește restul situațiilor în care conflictul apare între hotărâri pronunțate în străinătate. Argumentația menționată este susținută de Salzgitter.

20. Guvernul german susține că regulamentul nu poate fi aplicat în vederea soluționării conflictelor dintre hotărâri care pot fi soluționate pe baza reglementărilor naționale. Acest guvern susține totuși că, în împrejurări excepționale, precum cauza aflată pe rolul instanței de trimitere, în care un astfel de conflict nu poate fi soluționat pe baza reglementărilor din statul membru de origine, trebuie aplicat articolul 34 punctul 4 pentru a acoperi vidul legislativ. Această posibilitate, pe care Salzgitter o susține în subsidiar, este menționată și de instanța de trimitere.

IV – Analiză

A – Considerații generale

21. La fel ca și premergătoarea sa, Convenția de la Bruxelles⁴, regulamentul are ca obiect „reglementarea competenței judiciare în vederea soluționării litigiilor în materie civilă și comercială în relațiile dintre [statele membre] și facilitarea [recunoașterii și] executării hotărârilor judecătorești”⁵.

22. Normele care reglementează, pe de o parte, competența judiciară și, pe de altă parte, recunoașterea și executarea ulterioară a hotărârilor constituie cei doi piloni gemeni necesari pentru realizarea liberei circulații a hotărârilor, promovată de regulament⁶.

23. În primul rând, în capitolul II din regulament sunt prevăzute norme privind competența internațională, inclusiv competența specială și competența exclusivă, pentru a facilita soluționarea litigiilor transfrontaliere.

24. Totuși, dacă ar rămâne izolate, normele de competență nu ar putea împiedica dereglarea administrării armonioase a justiției în Uniunea Europeană prin lansarea mai multor proceduri având același obiect și aceeași cauză în fața unor foruri diferite. Această situație ar fi contrară unui alt obiectiv al regulamentului, și anume acela prin care se urmărește „să se evite pronunțarea în două state membre a unor hotărâri ireconciliabile”⁷.

25. Astfel, pentru a preveni introducerea unor acțiuni paralele în fața instanțelor unor state membre diferite și pentru a evita conflictul dintre hotărâri, normele de competență prevăzute în capitolul II din regulament sunt completate cu dispozițiile secțiunii 9 privind litispendența. Aceste norme sunt menite să împiedice, încă de la început, posibilitatea pronunțării unei hotărâri contradictorii⁸.

26. În al doilea rând, procedurile de recunoaștere și de executare permit unei hotărâri să aibă în statul membru solicitat același efect pe care l-ar fi avut în statul membru de origine⁹. Procedura de executare este prevăzută în mod mai detaliat în capitolul III secțiunea 2 din regulament.

27. În virtutea principiului încrederii reciproce în administrarea justiției la nivelul Uniunii Europene, „procedura în temeiul căreia o hotărâre pronunțată într-un stat membru devine executorie în alt stat membru trebuie să fie eficientă și rapidă”¹⁰. În consecință, odată ce o hotărâre este pronunțată într-un stat membru, aceasta este susceptibilă să fie pusă în executare într-un alt stat membru „atunci când, la

4 — Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1978, L 304, p. 36, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 16), astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive privind aderarea noilor state membre la această convenție.

5 — Hotărârea din 15 martie 2012, G (C-292/10, punctul 44 și jurisprudența citată).

6 — A se vedea considerentele (6) și (10) ale regulamentului.

7 — A se vedea considerentul (15) al regulamentului.

8 — În legătură cu articolul 21 din Convenția de la Bruxelles, a se vedea Hotărârea din 9 decembrie 2003, Gasser (C-116/02, Rec., p. I-14693, punctele 41 și 42 și jurisprudența citată).

9 — Hotărârea din 13 octombrie 2011, Prism Investments (C-139/10, Rep., p. I-9511, punctul 31).

10 — A se vedea considerentul (17) al regulamentului.

cererea oricăreia dintre părțile interesate, a fost declarată executorie în statul respectiv”¹¹. Potrivit articolului 41, „[h]otărârea este declarată executorie imediat după îndeplinirea formalităților prevăzute la articolul 53”, și anume la prezentarea unei copii a hotărârii „care să întrunească condițiile necesare în vederea stabilirii autenticității acesteia” și a certificatului întocmit conform modelului care figurează în anexa V la regulament, completat de instanța de origine. Articolul 45 alineatul (2) interzice instanței solicitate ca, în cursul procedurii respective, să revizuiască pe fond hotărârea pronunțată în străinătate.

28. În pofida normelor menționate anterior cu privire la litispendență, hotărârile ireconciliabile nu pot fi evitate – de exemplu în cazul în care instanța sesizată nu are cunoștință despre o procedură pendinte începută la o dată anterioară în fața unei instanțe diferite. În consecință, regulamentul prevede la articolul 34 norme care să reglementeze soluționarea acestor conflicte după pronunțarea unei hotărâri.

29. Primul motiv de refuz al recunoașterii și al încuviințării executării hotărârii este legat de considerații de ordine publică¹². Al doilea motiv de refuz, prevăzut la articolul 34 punctul 2, privește în esență erori de procedură care pot conduce la o eventuală încălcare a dreptului la apărare. În sfârșit, ambele excepții prevăzute la articolul 34 punctele 3 și 4 sunt legate de hotărâri ireconciliabile. În timp ce, potrivit articolului 34 punctul 4, hotărârea anterioară pronunțată în străinătate are întâietate în conformitate cu principiul *prior tempore, potior iure*, articolul 34 punctul 3 din regulament permite ca hotărârile din statul membru solicitat să aibă întâietate față de hotărârile pronunțate în alt stat membru, indiferent de data la care au fost pronunțate aceste hotărâri¹³.

30. În legătură cu aceste excepții, Curtea a statuat în primul rând că, pentru a asigura libera circulație a hotărârilor, acestea trebuie interpretate strict, întrucât constituie un obstacol în calea realizării unuia dintre obiectivele fundamentale ale regulamentului¹⁴. În al doilea rând, excepțiile au caracter exhaustiv¹⁵. În al treilea rând, articolul 34 punctele 2, 3 și 4 din regulament constituie o *lex specialis* față de articolul 34 punctul 1, care are o natură generală. În consecință, articolul 34 punctul 1 nu este aplicabil în măsura în care considerațiile de ordine publică relevante sunt vizate de celelalte excepții¹⁶.

31. Normele de mai sus nu armonizează și nici nu influențează normele de procedură ale statelor membre¹⁷. Mai exact, acestea nu creează căi de atac suplimentare împotriva hotărârilor naționale care au rămas definitive. Normele menționate se limitează la a reglementa efectele unor hotărâri contradictorii pronunțate de instanțe diferite.

32. Într-adevăr, astfel cum a observat instanța de trimitere, norme similare celor prevăzute de regulament există și în sistemele procedurale naționale. Astfel de norme pot nu numai să prevină apariția unor conflicte interne în situația în care mai multe acțiuni sunt formulate în fața unor instanțe diferite din același stat membru (mai exact, norme naționale cu privire la litispendență), dar pot de asemenea să asigure diverse căi de atac împotriva hotărârilor judecătorești naționale¹⁸.

11 — A se vedea articolul 38 alineatul (1) din regulament.

12 — A se vedea articolul 34 punctul 1 din regulament. În temeiul articolului 45, motivele de refuz prevăzute la articolul 34 se aplică și în căile de atac formulate împotriva unei hotărâri de încuviințare a executării.

13 — A se vedea de exemplu Hotărârea din 4 februarie 1988, Hoffmann (145/86, Rec., p. 645).

14 — Cu privire la articolul 34 punctul 1 din regulament, a se vedea Hotărârea din 6 septembrie 2012, Trade Agency (C-619/10, punctul 48 și jurisprudența citată).

15 — Hotărârea Prism Investments, punctele 33 și 43.

16 — În legătură cu articolul 27 alineatul (3) din Convenția de la Bruxelles, a se vedea Hotărârea Hoffmann, punctul 21, iar în legătură cu articolul 34 punctul 2 din regulament, a se vedea Concluziile avocatului general Kokott prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Trade Agency, punctul 68. A se vedea de asemenea Raportul Jenard cu privire la Convenția privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1979, C 59, p. 1), p. 45.

17 — A se vedea în acest sens Hotărârea G, punctul 44 și jurisprudența citată.

18 — Bundesgerichtshof face trimitere în această privință la articolul 580 alineatul 7 litera a din Codul de procedură civilă german, care prevede o cale de atac împotriva hotărârilor ireconciliabile [cu condiția respectării termenului stabilit la articolul 586 alineatul 1], și la dispoziția echivalentă cuprinsă în articolul 322 alineatul (1) punctul 7 din Codul de procedură civilă român, căreia i se aplică un termen similar stabilit la articolul 324 alineatul (1) din Codul de procedură civilă român.

33. Pentru motive evidente, o hotărâre pronunțată într-un stat membru poate fi atacată numai prin intermediul unui mecanism existent în respectivul stat membru, iar nu prin recurgerea la ordinea juridică a altor state membre. În consecință, regulamentul urmărește numai să asigure un instrument pentru remedierea conflictelor de drept care nu pot fi rezolvate la nivelul dreptului procedural național. Într-adevăr, un conflict care ia naștere din hotărâri ireconciliabile din cadrul aceleiași ordini juridice poate fi remediat de justițiabili. Întrucât există deja căi de atac interne, regulamentul nu urmărește să acorde unei instanțe dintr-un alt stat membru, și anume din statul membru solicitat, puterea de a ignora – și deci, de fapt, de a anula – o hotărâre pronunțată de statul membru de origine. O astfel de putere nici măcar nu poate exista în temeiul sistemului juridic al statului membru de origine în cazurile în care ambele hotărâri au rămas definitive.

34. Când se abordează problema executării hotărârilor pronunțate în străinătate, este de asemenea necesar să distingem între procedura de *exequatur* – și anume procedura prin care o hotărâre pronunțată în străinătate este declarată executorie – și executarea ulterioară propriu-zisă a hotărârilor pronunțate în străinătate. Prima procedură urmărește să integreze hotărârea pronunțată în străinătate în ordinea juridică a statului membru solicitat și este reglementată în totalitate de regulament. Pe de altă parte, executarea propriu-zisă este reglementată de dreptul național al respectivului stat membru, în măsura în care legislația Uniunii Europene nu armonizează această materie. În consecință, o parte poate contesta executarea propriu-zisă în același mod prevăzut de normele naționale în legătură cu o hotărâre pronunțată de statul membru solicitat¹⁹.

35. Pentru a rezuma, în ceea ce privește litigiile transfrontaliere în materie civilă și comercială, regulamentul stabilește un sistem cuprinzător care reglementează atât competența internațională, cât și recunoașterea și executarea hotărârilor. În primul rând, regulamentul desemnează instanța competentă. În al doilea rând, interzice instanțelor care sunt deopotrivă competente să soluționeze aceeași cauză ca prima instanță sesizată. În al treilea rând, permite ca hotărârile pronunțate în străinătate să fie recunoscute și executate în același mod ca și cum ar fi fost pronunțate în statul membru solicitat. În al patrulea rând, prevede soluții în situația unor hotărâri ireconciliabile dacă acest conflict nu poate fi soluționat la inițiativa unui justițiabil.

36. Răspunsul la întrebarea preliminară trebuie să se bazeze pe aceste considerații generale.

B – Articolul 34 punctul 4 din regulament este aplicabil unei situații precum cea din cauza aflată pe rolul instanței de trimitere?

37. Fără a pune la îndoială în mod explicit admisibilitatea cererii de decizie preliminară, guvernele spaniol și român își exprimă, la fel ca și Comisia, îndoiala cu privire la incompatibilitatea dintre prima și a doua hotărâre.

38. În această privință, dorim să subliniem că Bundesgerichtshof afirmă în cererea de decizie preliminară că, în opinia sa, deciziile în litigiu sunt ireconciliabile și că prima hotărâre îndeplinește condițiile pentru a fi recunoscută în Germania. În procedura cererii de decizie preliminară, Curtea nu are competența de a examina modul în care instanța națională a constatat și a apreciat elemente de fapt, întrucât aceste aspecte țin de competența instanțelor naționale²⁰. În consecință, Curtea trebuie să răspundă la întrebarea preliminară pe baza informațiilor furnizate de instanța națională, indiferent de îndoielile exprimate. Cu toate acestea, în ipoteza în care Curtea ar împărtăși opinia exprimată de guvernele menționate și de Comisie, considerăm că ar exista un risc ca întrebarea preliminară să poată fi considerată pur ipotetică.

19 — A se vedea Hotărârea Prism Investments, punctul 40.

20 — A se vedea în special Hotărârea din 11 septembrie 2008, Eckelkamp și alții (C-11/07, Rep., p. I-6845, punctele 27 și 32).

39. Totuși, având în vedere observațiile prezentate în timpul ședinței, trebuie să subliniem că nu se poate susține că deciziile sunt conciliabile doar pentru motivul că prima hotărâre, prin care se respinge acțiunea, nu este executorie. Motivele de refuz al recunoașterii prevăzute la articolul 34 punctele 3 și 4 din regulament, la care se face trimitere la articolul 45 alineatul (1), nu impun ca ambele hotărâri să fie executorii atât timp cât produc consecințe juridice care se exclud în mod reciproc²¹.

40. În ceea ce privește problema evocată prin intermediul întrebării preliminare, Curtea nu a avut încă ocazia de a interpreta articolul 34 punctul 4 din regulament și nu a interpretat nici dispoziția echivalentă cuprinsă la articolul 27 alineatul (5) din Convenția de la Bruxelles. În pofida acestui fapt, este clar că o instanță nu poate refuza să încuviințeze executarea unei hotărâri dintr-un alt stat membru pentru motivul că respectiva decizie este incompatibilă cu o hotărâre pronunțată în același stat membru.

41. În opinia noastră, aceasta rezultă dintr-o interpretare corectă a textului articolului 34 punctul 4 din regulament.

42. Potrivit definiției generale cuprinse la articolul 32 din regulament, noțiunea „hotărâre” trebuie înțeleasă ca fiind „o hotărâre pronunțată de o instanță dintr-un stat membru” diferit de statul membru vizat. Pe baza acestei definiții, textul articolului 34 punctul 4 din regulament poate fi extins astfel: „[o] hotărâre [pronunțată de o instanță dintr-un stat membru] nu este recunoscută [...] dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-un alt stat membru sau într-un stat terț”. Prin urmare, împărtășim opinia guvernului spaniol și a Comisiei potrivit căreia această dispoziție trebuie interpretată în sensul că privește un raport între trei state. În consecință, interpretarea alternativă sugerată de Salzgitter și de guvernul german, potrivit căreia expresia „un alt stat membru” utilizată la articolul 34 punctul 4 poate fi coroborată cu articolul 34 punctul 3 în sensul că se referă la un stat membru altul decât „statul membru solicitat”, nu poate fi susținută.

43. Totuși, ceea ce este mai important este faptul că rezultă – astfel cum s-a observat mai sus – chiar din sistemul instituit prin regulament că articolul 34 punctul 4 nu poate fi aplicat unui „conflict intern”.

44. Regulamentul nu aduce atingere autonomiei procedurale a statelor membre, inclusiv principiului *res iudicata*. Acesta nu trebuie interpretat în sensul că o instanță din statul membru solicitat poate respinge executarea unei hotărâri pronunțate în străinătate care este, în orice caz, supusă unei căi de atac în temeiul normelor interne, pentru motivul că se presupune că ar fi ireconciliabilă cu o hotărâre anterioară pronunțată în același stat membru. Astfel, articolul 34 punctul 4 din regulament este aplicabil numai în măsura în care părțile nu au posibilitatea – din cauza implicării mai multor instanțe din state membre diferite – de a ataca o hotărâre pe baza caracterului său ireconciliabil față de o altă hotărâre. Astfel cum a recunoscut avocatul societății Salzgitter în răspunsul la întrebarea noastră adresată în timpul ședinței, Salzgitter a avut posibilitatea de a ataca a doua hotărâre pronunțată în România. A interpreta articolul 34 punctul 4 în sensul că include în domeniul său de aplicare „conflictele interne” ar însemna ca Salzgitter să beneficieze de încă o posibilitate de a invalida a doua hotărâre, prin eludarea legislației procedurale naționale. În plus, această interpretare ar produce același efect pe care l-ar produce recunoașterea încălcării dreptului societății Salzgitter de a-și pregăti apărarea în temeiul articolului 34 punctul 2, susținere care a fost respinsă – în mod corect – de instanța de trimitere.

21 — Cu titlu de exemplu, facem trimitere la Hotărârea din 6 iunie 2002, Italian Leather (C-80/00, Rec., p. I-4995). În această cauză, nici hotărârea din 17 noiembrie 1998 pronunțată de Landgericht Koblenz (Tribunalul Regional din Koblenz, Germania), prin care se respingea o cerere de măsuri provizorii, nu era executorie, spre deosebire de ordonanța din 28 decembrie 1998 pronunțată de Tribunale di Bari (Tribunalul de Primă Instanță din Bari, Italia), prin care se admitea această cerere.

45. În plus, nu putem fi de acord cu societatea Salzgitte cu privire la faptul că excluderea din domeniul de aplicare al articolului 34 punctul 4 din regulament a „conflictelor interne” ar fi problematică în măsura în care ar trebui să se acorde întâietate unei hotărâri față de cealaltă. Într-adevăr, abordarea pe care o propunem presupune că Bundesgerichtshof trebuie să acorde întâietate celei de a doua hotărâri pentru simplul motiv că această hotărâre este cea a cărei executare i-a fost solicitată în prezenta cauză. În ipoteza în care Curtea ar admite interpretarea noastră, decizia care urmează să fie adoptată de Bundesgerichtshof în prezenta cauză, de respingere a recursului Salzgitte, ar reprezenta o „hotărâre” în sensul articolului 32 din regulament. În acest caz, hotărârea menționată ar avea întâietate față de prima hotărâre în temeiul articolului 34 punctul 3 din regulament întrucât ar implica un litigiu între aceleași părți, indiferent de data la care a fost pronunțată. Astfel, însuși sistemul instituit de regulament ar impune ca, în speță, a doua hotărâre să aibă întâietate.

46. Am adăuga că legislația secundară similară în domeniul cooperării judiciare în materie civilă pare să ne confirme opinia conform căreia motivul de refuz prevăzut la articolul 34 punctul 4 din regulament presupune un raport între trei state.

47. Articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul nr. 805/2004²², articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006²³, precum și articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul nr. 861/2007²⁴ prevăd toate că executarea poate fi refuzată în legătură cu o hotărâre anterioară pronunțată în *orice* stat membru. Totuși, aceste motive de refuz sunt toate condiționate de faptul că natura ireconciliabilă *nu a fost și nu a putut fi invocată* ca excepție în procedura judiciară din statul membru de origine. În consecință, pare a fi clar că motivele de refuz prevăzute în aceste dispoziții nu se aplică situațiilor în care caracterul ireconciliabil ar fi putut fi soluționat pe plan intern în statul membru de origine, astfel cum se întâmplă în cauza aflată pe rolul instanței de trimitere.

48. În plus, dispozițiile altor acte juridice relevante²⁵ se referă, la fel ca în regulament, la „alt stat membru” sau la o expresie care are un înțeles similar. În concluzie, aceste dispoziții nu sugerează o altă abordare decât cea prezentată mai sus.

22 — Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțele necontestate (JO L 143, p. 15, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 3).

23 — Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO L 399, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 9, p. 108).

24 — Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă (JO L 199, p. 1).

25 — În acest context, facem trimitere la:

- (i) articolul 22 litera (d) și articolul 23 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 183),
- (ii) articolul 24 litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere (JO L 7, p. 1),
- (iii) articolul 40 litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor (JO L 201, p. 107),
- (iv) articolul 45 alineatul (1) literele (c) și (d) din Regulamentul nr. 1215/2012,
- (v) articolul 34 punctul 4 din Convenția din 30 octombrie 2007 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, încheiată la Lugano (JO L 339, p. 3; convenția utilizează expresia „alt stat obligat prin prezenta convenție”) și
- (vi) articolul 9 litera (g) din Convenția de la Haga privind acordurile de alegere a forului, încheiată la 30 iunie 2005 (convenția utilizează termenii „alt stat” și este disponibilă la adresa www.hcch.net/).

49. Ca observație finală, nu putem admite opinia susținută de guvernul german și de Salzgitter potrivit căreia articolul 34 punctul 4 din regulament ar putea fi totuși aplicat prin analogie (situație pe care guvernul german o numește „împrejurări excepționale”). Aplicarea unei norme juridice prin analogie ar presupune existența unui vid de reglementare²⁶. Pentru motivele pe care le-am menționat în prima parte a aprecierii noastre, considerăm că prezenta materie este pe deplin reglementată de regulament, lăsând la aprecierea ordinii juridice a fiecărui stat membru modalitatea de rezolvare a situațiilor de „conflict intern”. De aceea, în această privință, nu putem identifica nicio lacună în regulament.

50. Pentru motivele prezentate, apreciem că articolul 34 punctul 4 din regulament nu se aplică într-o situație care implică două hotărâri contradictorii pronunțate în același stat membru.

V – Concluzie

51. În lumina celor de mai sus, propunem ca răspunsul Curții la întrebarea adresată de Bundesgerichtshof să fie următorul:

„Articolul 34 punctul 4 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială nu include refuzul pronunțării sau revocarea unei hotărâri de încuviințare a executării unei hotărâri pronunțate de un alt stat membru care este ireconciliabilă cu o hotărâre anterioară, având același obiect, aceeași cauză și aceleași părți, care a fost pronunțată în același stat membru ca și hotărârea în legătură cu care se solicită încuviințarea executării.”

26 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 12 decembrie 1985, Krohn/BALM (165/84, Rec., p. 3997, punctele 13 și 14).